

ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕСУ НА ЛАНЦЮГИ ПОСТАЧАНЬ

Москвіченко Ірина Михайлівна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри «Менеджмент і маркетинг»
Одеського національного морського університету*

Стаднік Вікторія Григорівна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри «Менеджмент і маркетинг»
Одеського національного морського університету*

Рижевський Максим Михайлович

*аспірант кафедри «Менеджмент і маркетинг»
Одеського національного морського університету*

Трансформація цифрового бізнесу вимагає від компаній переосмислення всіх своїх бізнес-операцій та екосистем, включаючи партнерів і зацікавлених сторін у мережі постачання. Оскільки бізнес переходить від традиційних офлайн-методів до цифрових і онлайн фокус змістився зі складності продукту на складність обслуговування. Це створює значні відмінності між традиційними та цифровими мережами ланцюга постачання та логістикою, як підсумовано в табл. 1.

Таким чином традиційних ланцюгів постачання може бути недостатньо для епохи цифрової трансформації. Сучасні ринки вимагають від ланцюгів постачання не тільки ефективності, але й оперативності та гнучкості. Сучасний ланцюжок поставок розвивається від традиційної моделі лінійних, індивідуальних, несинхронізованих відносин до більш пов'язаної та гармонізованої мережі торгових партнерів. Отже, його потрібно трансформувати за допомогою цифрових взаємопов'язаних пристроїв і складних мереж.

Цифрові технології надають бізнесу можливості, які можуть повністю змінити спосіб роботи їх ланцюгів поставок. На рівні організації цифрова трансформація означає використання аналітики, штучного інтелекту, робототехніки, ІТ та інших передових технологій для автоматичного збору та обробки інформації, підтримки прийняття рішень та подальшої автоматизації.

Цифрова трансформація ланцюжка поставок полягає у використанні цифрових додатків для покращення рівня обслуговування, витрат, оптимізації рівня запасів, а також впровадженні змін, які використовують ці технології для досягнення операційної досконалості та конкурентоспроможності. Ефективна трансформація залежить від

перспективної концепції майбутнього ланцюга постачання. Ключовим моментом є те, що бачення ланцюга поставок має відповідати стратегічним цілям компанії. Компанії, які розглядають ланцюг поставок як стратегічний актив, працюють набагато ефективніше, ніж їх конкуренти, і досягають набагато вищих фінансових результатів. Це дозволяє їм ефективно обслуговувати клієнтів на нестабільних ринках, розуміти потреби різних груп споживачів логістичних послуг та випереджати конкурентів.

Таблиця 1

Відмінності між традиційними та цифровими мережами ланцюгів поставок

Аспект	Традиційні мережі ланцюга поставок	Цифрові мережі ланцюга постачання
Різновид продукції	Залежить від продукту, але є відносно однорідним	Більша різноманітність товарів, особливо в бізнесі електронної комерції
Цикл доставки	Щотижня	Будь-коли будь-де. Вища частота замовлень.
Розмір пакування	Уніфікований розмір упаковки	Консолідований, великий об'єм дрібних пакувань.
Важливість послуги (з точки зору часу виконання та часу доставки)	Якість обслуговування не впливає на клієнтів	Клієнти вважають важливим термін виконання та час доставки як і якість самого товару. Потрібна надійна та своєчасна доставка відповідно до бажаних часових проміжків клієнтів.
Вимоги до упаковки	Пакетне пакування (в ящики, футляри тощо). Упаковка призначена лише для зручності транспортування продуктів і може бути економічною	Індивідуальна упаковка. Ретельне пакування має важливе значення для продукції, оскільки вона доставляється безпосередньо кінцевому споживачу
Процес доставки	Роздрібні продавці та дистриб'ютори зазвичай є кінцевим вузлом доставки	Кінцеві споживачі є кінцевим вузлом поставок. Їх розташування більше поширені порівняно з роздрібними торговцями/дистриб'юторами
Помилка доставки	Високий відсоток невдач доставки	Мінімальна невдала доставка, оскільки поставки заплановані й очікуються у визначений час, а отже, невдалих поставок менше

Щоб перейти до цифрового ланцюжка поставок, компанії повинні приділити увагу дизайну свого ланцюга поставок і логістичних систем, включаючи навігацію та моніторинг своїх активів для забезпечення ефективності розподілу та задоволеності клієнтів якістю, швидкістю,

надійністю та гнучкістю поставок, а також визначення та зменшення ризиків.

Щоб впоратися з усіма цими викликами, необхідно враховувати багато взаємозалежних процесів всередині та за межами організації, і найчастіше це питання різного масштабу: від розміщення нових складів до оптимізації площі на виробничому майданчику. Це робить процес цифрової трансформації ще більш непередбачуваним, змушуючи менеджерів ланцюгів постачання виконувати багато різних завдань і приймати багато рішень за короткий проміжок часу та з великою невизначеністю.

Наприклад, давайте розглянемо кілька потенційних впливів цифрової трансформації ланцюга поставок, підсумовані в таблиці 2.

Таблиця 2

Потенційний вплив цифрової трансформації ланцюга поставок на складську логістику

Аспект	Потенційний вплив
Більша різноманітність продукції	<ul style="list-style-type: none">• Вищий попит на площу• Потрібні вищі стелі
Вища частота замовлень	<ul style="list-style-type: none">• Зростання потреби в ближніх областях складування для полегшення вибору• Більше зручностей для персоналу• Місце для консолідації замовлення• Більше вантажних майданчиків
Скорочені терміни доставки	Зростаюча потреба в міських центрах консолідації для задоволення провідних клієнтів
Розмір упаковки	Інтенсивність збирання замовлення

Як ми вже бачили, мінливість створює складність у ланцюгах поставок. Менеджери ланцюгів поставок повинні спрогнозувати, як ці проблеми вплинуть на операційну ефективність їхньої компанії в цілому, і вирішити, як цим керувати. Вони повинні розуміти, яким буде результат кожного прийнятого рішення, і розраховувати, як їхні дії впливають на KPI. Тільки після ретельного аналізу ці рішення мають бути втілені в життя.

Завдання ще більше ускладнюється тим фактом, що найпоширеніший інструмент, моделювання на основі електронних таблиць, часто не здатний працювати зі складними, взаємозалежними та пов'язаними з часом системами, такими як ланцюги поставок. Потрібні більш потужні інструменти прогнозування та аналітики.

Список використаних джерел:

1. Andiyappillai N. Digital Transformation in Warehouse Management Systems (WMS). *Implementations International Journal of Computer Applications*. 2020. V. 177. № 45. P. 31–37.

2. DHL. Official Website. URL: <https://www.dhlparcel.com/> (дата звернення: 20.03.2023).